

задовольнити свої інформаційні, комунікативні чи освітні потреби рідною мовою викликає як в громадян відчуття другосортності, яке спрямовує розвиток мовної політики в конфліктогенну площину.

Тож надзвичайно важливу в процесі подальшого законотворення в мовній галузі мають відігравати такі суб'єкти формування національної мовної політики, як громадянське суспільство та наукова спільнота, що відповідає загальноєвропейським демократичним принципам.

Отже, інтеграції України у Європейський Союз сприятимуть серед іншого законотворчі кроки, які відповідають шляхам реалізації мовної політики мультикультуралізму ЄС, адже в цих умовах зростає значущість досліджень як зі збереження й вивчення рідної мови нетитульних націй, так і державної мови України. Це дасть змогу виробити якнайефективніший нормативно-правовий акт, який би забезпечував не тільки розвиток загрожених мов, але й давав гарантії від імені держави Україна на збереження їхньої присутності в європейському мовному просторі. Крім того, важливим чинником євроінтеграційних прагнень України є використання передового досвіду країн Європи щодо популяризації мови своєї держави за її межами, а також підтримки мовних спільнот емігрантів за межами материкової України.

1. Гаазькі рекомендації щодо прав національних меншин на освіту. *Мовні права в сучасному світі*. Ужгород. 2014. С. 302–314.

2. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25 квітня 2019 р. № 2704-VIII. *Голос України*. № 90 (7096). 16 травня 2019.

Олександр БАРДАХ

аспірант, НТУ «Дніпровська Політехніка»

ВЛАДА ТА БІЗНЕС: ЄВРОПЕЙСЬКІ ВИМІРИ ЦИФРОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Як показує практика європейських країн, цифровізація економіки та суспільства є не тільки технологічним рішенням, а й сучасною інноваційною концепцією публічного управління, значним важелем масштабних перетворень у суспільстві, особливо у сфері взаємодії з бізнесом. Зміна нормативно-правової бази, принципів формування й бюджетного фінансування, перерозподіл зон пріоритетної компетенції державних і самоврядних структур, оновлення та розширення цифрових парадигм розвитку суспільства є підґрунтям для реінжинірингу публічного управління через створення й розвиток цифрового врядування.

Виходячи з досвіду цифрової трансформації в ЄС, зміни мають торкнутися багатьох сфер життя суспільства, в тому числі виборчої системи, принципів законодавчої діяльності, схем здійснення контролю та підвищення відповідальності всіх гілок влади перед бізнесом та громадянським суспільством. Основою відповідних перетворень у державних структурах та органах місцевого самоврядування є готовність та здатність громадян використовувати можливості цифрових технологій, оцінити їх переваги, застосувати у своєму житті, бізнесі, громадській та науковій діяльності, навчанні тощо.

Вже зрозуміло, що перехід до цифрового суспільства передбачає трансформацію політичних інститутів і державного управління з урахуванням нових досягнень науки. Інтернет-технології забезпечують цифрову взаємодію органів влади, бізнесу й інститутів громадянського суспільства, отримали в сучасній літературі найменування цифрове врядування.

Згідно з концепцією цифрового врядування вся система органів публічної влади функціонує на основі цифрових технологій як єдина сервісна організація, призначена для надання послуг бізнесу та населенню. При цьому публічна діяльність має бути відкритою, інформаційно прозорою та доступною для всіх споживачів. Особлива увага приділяється принципу зворотного зв'язку, швидкості та якості надання послуг за допомогою широкого використання цифрових платформ у мережі Інтернет. Усе це покликане підвищити як якість надання адміністративних та муніципальних послуг населенню, так і ефективність

функціонування самих органів публічної влади. Виходячи з цього, цифрове врядування можна визначити, як спеціалізовану комплексну систему взаємодії державних та муніципальних структур із бізнес-структурами та інститутами громадянського суспільства за допомогою цифрових технологій [1].

В Україні реалізація концепції цифрового врядування знаходиться в тісному взаємозв'язку з реформою державного управління. Необхідність переходу до цифрового уряду вимагає перебудови адміністративної системи з використанням штучного інтелекту у напрямку підвищення оперативності та ефективності прийнятих управлінських рішень; зниження витрат на утримання державного апарату, підвищення продуктивності праці державних службовців; боротьби з корупцією в урядових структурах та ін.

Особливості та характеристики цифрового врядування визначаються в залежності від політико-економічної системи конкретної країни, політичного джерела ініціативи щодо розгортання даного проєкту, послідовності його дій, залучених економічних і соціальних ресурсів та ін.

З огляду на європейський досвід, цифрове врядування приваблює такими речами, як: спрощення бюрократичних процедур, значне скорочення терміну оформлення документів, забезпечення легкої верифікації звітності юридичних і фізичних осіб за допомогою введення уніфікованої системи цифрового обліку, збільшення обсягу бюджетних надходжень і, врешті решт, зростання довіри бізнесу та громадян взагалі до інститутів влади [2].

Амбітні завдання Уряду України щодо впровадження програми розвитку в країні цифрової економіки диктують нові вимоги до системи публічного управління, організації і структури самого бюрократичного апарату. Незважаючи на те, що заявлена «діджіталізація» влади передбачає цілий ряд серйозних змін щодо спрощення взаємодії влади та бізнесу, органів влади між собою, вона не вирішить багато з поточних проблем неефективності органів публічної влади і не відповість в повній мірі на виклики цифрової трансформації суспільства.

Якщо для бізнесу «цифровізація» – це ключ до виживання на сучасних ринках, драйвер для підвищення конкурентоспроможності і збільшення прибутку, то для державних органів та органів місцевого самоврядування роль цифрової трансформації поки що не є достатньо очевидною та зрозумілою. Більш того, вочевидь, що для них впровадження цифрових технологій не є настільки ж природним процесом, як для приватних компаній. Органи влади не борються за одержувачів державних послуг з приватними компаніями, адміністративні витрати не впливають на їх конкурентні переваги, а неефективність створюваних ІТ-сервісів не призводить їх до банкрутства [3].

Цифровізація економіки та суспільства має вести до кардинальної зміни підходів в організації роботи органів влади з використанням цифрових технологій і алгоритмів. Це свого роду процес адаптації до нових умов діяльності з урахуванням потреб бізнесу (та ринку взагалі) та очікувань споживачів послуг і сервісів. З огляду на потреби ревіталізації країни у повоєнний період, можна стверджувати, що без системної трансформації управлінських процесів, без кардинальної перебудови роботи всього апарату органів публічної влади масштабної віддачі від цифрової трансформації забезпечити не вийде.

Список використаної літератури

1. Квітка, С., Новіченко, Н., Гусаревич, Н., Піскоха, Н., Бардах, О., Демошенко, Г. Перспективні напрямки цифрової трансформації публічного управління. *Аспекти публічного управління*. 2020, Т. 8, № 4, С. 129–146. <https://doi.org/10.15421/152087>
2. Квітка, С. Державне управління взаємодією влади та бізнесу: європейський досвід для України. *Аспекти публічного управління*. 2018. Т. 6. № 4, С. 48–54. <https://doi.org/10.15421/15201823>
3. Квітка С. А. Державне управління формуванням партнерських відносин між владою та бізнесом в умовах соціальних перетворень: монографія / С. А. Квітка. Дніпро: «Грані», 2017. 268 с.